

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 5Csp/143/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123376842
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Marianna Kertésová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2025:6123376842.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Ing. Marianna Kertésová, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava - Ružinov, IČO: 31 335 004 proti žalovaným : 1. A. B., C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/X, XXX XX E., právne zast.: JUDr. František Svatuška, advokát, Námestie slobody 25, 066 01 Humenné a 2. F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom G. H. XX/XX, XXX XX D., právne zast.: JUDr. Martina Čelková, advokátka, Štefánikova 22, 066 01 Humenné, o zaplatenie 43802,09 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou pôvodne doručenu na upomínací súd Banská Bystrica žiadal, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi sumu 43802,09 eur, spolu so 5,99 % p. a. úrokom za úver zo sumy 41799,37 eur od 26.8.2021 do zaplatenia, a 5,00 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 42198,87 eur od 26.8.2021 do zaplatenia, ako aj trovy konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 4558957 bola so žalovaným I. uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 4558957 301 zo dňa 11.4.2017, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovanému medziúver vo výške 45.000,-eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za spracovanie úveru nebol účtovaný. Žalovaný I. sa zaviazal splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 315,10 eura, ktoré bol povinný uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 67,97 eura, 5,99% p.a. úrok za medziúver vo výške 224,63 eura a poplatok za poistenie vo výške 22,50,-eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady. Žalovaný II. prevzal za splnenie dlhu žalovaného I. ručenie. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia preúčtoval na účet medziúveru časť, ktorá mu prináleží, teda splátka za úroky z medziúveru a poplatok za poistenie. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V. bod 5.3. zmluvy o úvere. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. V súlade so zmluvou o úvere sa žalovaný I. zaviazal platiť poplatok za rizikové poistenie pre prípad smrti pravidelnými mesačnými platbami vo výške 22,50,-eur, pričom prehlásil a svojim podpisom potvrdil prijatie do poistenia ako poistená osoba. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 3.6.2021 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené,

žalobca listom dňa 25.8.2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 1.6.2023 vyzval žalovaných na plnenie, no žalovaní dlžnú sumu neuhradili. Dňa 21.05.2021 bolo prijaté plnenie zo strany poisťovne za RŽP vo výške 14.136,55 eura. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 3.200,63 eura so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 45.000,- eur, čo predstavuje po započítaní sumu 41.799,37 eura (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (25.8.2021), predstavuje sumu 43.802,09 eura, pričom pozostáva z istiny vo výške 41.799,37 eura, z nezaplatených 5,99% p.a. úrokov za medziúver zo sumy 45.000,- eur do 25.8.2021 spolu vo výške 1.603,22 eura, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 337,50,- eur a nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 62,00 eura. Žalobca si neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 90,- eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 27.04.2023 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 27.04.2023. 14.961,70 eura - 45,- eur = 14.916,70eura, t.j. dlžná suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa Výpisu z účtu medziúveru. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca úročí istinu dohodnutým 5,99% p.a. úrokom za úver a zároveň istinu s nezaplatenými poplatkami ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 5,00 % p.a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 26.08.2021). V súvislosti s nárokom na úrok za úver po vyhlásení splatnosti, žalobca si dovoľuje poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.07.2019 sp.zn. 6Cdo/113/2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.06.2020 sp.zn. 5Cdo/42/2020. Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.06.2020 sp.zn. 8Co/268/2019.

3. Žalobca k žalobe doložil: zmluva spotrebiteľskom úvere zo dňa 3.4.2017, amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver, všeobecné podmienky stavebné sporenia, žiadosť o prijatie do poistenia, výpis z účtu stavebného sporenia, výpis z účtu konta medziúveru, upozornenia na vyhlásenia mimoriadnej splatnosti zo dňa 3.6.2021, oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 25.8.2021, doručky, predžalobné výzvy na zaplatenie dlhu zo dňa 16.2.2023.

4. Okresný súd Banská Bystrica vydal v upomínacom konaní dňa 5.9.2023 platobný rozkaz pod sp. zn. 5Csp/143/2023, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovaným do vlastných rúk. Okresný súd Banská Bystrica v súlade so znením § 10 ods. 3,4 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní následne postúpil spis tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému podľa ust. § 14 CSP na prejednanie veci.

5. Žalovaný v 2. rade sa k žalobe vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným súdu dňa 21.3.2024 v ktorom uviedol, že úver považuje za bezúročný a bezpoplatkov, nakoľko v zmluve je nesprávne uvedený údaj o priemernej RPMN, kde v zmluve o stavebnom sporení, resp. v zmluve o medziúvere je dohodnutá priemerná RPMN na 10,92 %, čo však nie je správne, pretože podľa súhrnných informácií o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch, bankami a pobočkami zahraničných bánk v prvom štvrtroku 2017, tento údaj predstavoval 4,92 % a v prípade novoposkytnutých spotrebiteľských úverov akýmkoľvek veriteľmi v prvom štvrtroku je priemerná RPMN na 4,87 %. Potom údaj uvedený žalobcom v zmluve o úvere nie je správny, je v neprospech spotrebiteľa.

6. Žalovaná v 1. rade sa k žalobe vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným súdu dňa 25.3.2024 v ktorom uviedla, že zo žaloby vyplýva, že žalobca údajne poskytol žalovaným úver vo výške 45 000 Eur, z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že po podpise zmluvy bol žalobcom dňa 11.4.2017 vyplatený na účet žalovanej medziúver vo výške 40 500 Eur po stiahnutí poplatku za spracovanie úveru 540 Eur. Zároveň poukázala na to, že vykonané zosplatenie úveru bolo vykonané v rozpore so zákonnými ustanoveniami. Žalobca upozornil žalovanú v 1. rade upozornením zo dňa 3.6.2021 doručeného dňa 8.6.2021, že je v omeškaní so splácaním úveru spolu vo výške 1577,52 Eur vrátane splátky za mesiac jún 2021 a upozornil ju, že pokiaľ nedôjde k úhrade do 15.6.2021 bude jej zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Následne dňa 25.8.2021 žalobca skutočne úver zosplatal a zaslal oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Žalovaný v 1. rade má za to, že zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že bola možnosť zosplatenia úveru dohodnutá. Z upozornenia na vyhlásenia mimoriadnej splatnosti – z oznámenia výšky dlhu vyplýva, že žalovaná bola v omeškaní so splácaním úveru, kde s najstaršou splátkou je v omeškaní viac ako tri mesiace (podľa výšky dlžnej sumy). Žalobca tak bol oprávnený úver v lehote nie kratšej ako 15 dní, najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, zosplatiť. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že termín splatnosti jednotlivých splátok bol dohodnutý ku 15. dňu v mesiaci. Žalovaná v 2. rade tak má za to, že pokiaľ mal žalobca záujem úver zosplatiť, mohol tak učiniť najneskôr do splátky splatnej v mesiaci 7/2021 a to do 15.

dňa v mesiaci. Žalobca však úver zosplatnil až dňa 25.8.2021, t.j. dokonca až po splatnosti viac ako dvoch splátok od upozornenia na možnosť úver zosplatniť, čím porušil zákonné ustanovenie § 565 OZ. Žalovaná v 1. rade tak v súlade s vyššie uvedeným považuje úver za bezúročný a bezpoplatkov, keďže žalobca ho zosplatnil neplatne.

7. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného v 2. rade vyjadril podaním doručeným súdu dňa 25.7.2024 v ktorom poprel tvrdenie žalovaného o tom, že by v zmluve o úvere bola priemerná hodnota RPMN uvedená nesprávne v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy o úvere. Zmluva o úvere obsahuje údaj o priemernej RPMN, ktorá je v zmluve o úvere uvedená pre medziúver vo výške 6,83 % a pri stavebnom úvere vo výške 4,80 %. Priemerná hodnota RPMN spotrebiteľských úverov za predchádzajúci kalendárny štvrtrok v SR stanovená Ministerstvom financií SR platnú ku dňu podpisu zmluvy o úvere bola 10,92 % Zmluva o úvere bola podpísaná dňa 11.4.2017 (Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1 . štvrtrok 2017 boli zverejnené až po vypracovaní návrhu predmetnej zmluvy o úvere. V zmysle predmetných súhrnných informácií bol vážny priemer priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov za všetky typy spotrebiteľských úverov vo výške 10,92 %. Žalobca poskytuje úvery na stavebné účely podľa zákona o stavebnom sporení, ktoré sa striktným dodržiavaním účelového použitia odlišujú od bežných spotrebiteľských úverov vstupujúcich do súhrnných informácií zverejňovaných MF SR.

8. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej v 1 .rade vyjadril podaním doručeným súdu dňa 25.7.2024 v ktorom vyjadril svoj nesúhlas s tvrdením žalovanej o absencii údaju o výške úveru. Žalovaným boli poskytnuté finančné prostriedky finančné prostriedky v celkovej výške 45 000 a to nasledovne: 13.4.2017 výplata medziúveru 40 500 a dňa 28.6.2018 výplata medziúveru 4500 Eur. V zmysle čl. VIII bod 8.1 úverovej zmluvy poplatok za spracovanie úveru nebol veriteľom účtovaný, nakoľko veriteľ poskytol dlžníkovi úver v akcii úver bez poplatku za spracovanie. Z uvedeného dôvodu tento poplatok podľa prepočtu celkovej čiastky úver v amortizačnej tabuľke je vo výške 0 Eur. Rovnako tak nachádzajú poplatok vo výpise z účtu, kde ho systém dňa 13.4.2017 naučtoval vo výške 540 Eur a následne hneď odúčtoval vo výške 540 Eur. Žalovaným bolo reálne odfinancovaných 45 000 Eur. Zároveň uviedol, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nastalo pre splátku splatnú za mesiac máj 2021, t.j. splatnú k 15.5.2021 a s ktorou bola žalovaná ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v omeškaní dlhšie ako tri mesiace. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 25.8.2021, t.j. k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo v súlade so zákonom.

9. Žalovaná v 1. rade sa k vyššie uvedenému podaniu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 16.9.2024 v ktorom uviedla, že skutočnosť, že by sa spotrebiteľ dohodol so žalobcom ako veriteľom na takom spôsobe čerpania úveru ako k nemu došlo nebolo preukázané. Žalovaná v 1 .rade ďalej namietala, že zo zmluvy v dôsledku takého poskytnutia úveru ako k nemu došlo nebolo preukázané. Žalovaná v 1. rade ďalej namietala, že zo zmluvy v dôsledku takého poskytnutia úveru, ako k nemu došlo, t.j. v 2 splátkach, nevyplýva , či došlo k úročeniu celej dohodnutej sumy úveru, napriek poskytnutia iba jeho časti, resp. či sa úročia jednotlivé čiastkové sumy poskytnutého úveru samostatne. Žalovaná v 1. rade naďalej uvádza, že z dôvodu nesprávne, neurčito vykonanému čerpaniu úveru, považuje úver za bezúročný a bezpoplatkov, keďže zjavne náležitosť v zmysle § 9 písm. g) je náležitosť v neprospech spotrebiteľky, a teda sa na ňu hľadí ako na údaj absentujúci. Podľa vyjadrenia žalovanej v 1 .rade došlo k neplatnému zosplatneniu úveru z dôvodu , že úver nebol zosplatnený do splatnosti najbližšej splatnej splátky od doručenia upozornenia na možnosť úver zosplatniť po uplynutí 15 dní. Žalovaná v 1 .rade tak naďalej zotrváva na názore, že z dôvodu nezosplatnenia úveru do splatnosti najbližšej splátky po omeškaní splátky splatnej za 5/2021 do splatnosti splátky splatnej v 6/2021, považuje zosplatnenie za nezákonné. Prijatie právneho názoru žalobcu by znamenalo neprimeraný zásah do práv spotrebiteľky, ktorá by nemala možnosť predvídať termín zosplatnenia úveru. Okrem toho má žalovaný v 1. rade za to, že jednostranný právny úkon žalobcu a to vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, považuje za neplatný právny úkon pre jeho neurčitosť. Aby k zosplatneniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní. V danom prípade však oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti neobsahuje uvedenie omeškanej splátky pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ. Platnosťou mimoriadneho zosplatnenia sa vo vyššie uvedených intenciách zaoberal aj Najvyšší súd SR, ktorý poukázal na to, že v prípade , ak zo strany veriteľa dôjde za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval

konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5cdo/2/2023 zo dňa 25.1.2024.

10. Žalovaný v 2. rade sa k vyššie uvedenému podaniu vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 16.9.2024 v ktorom poukázal na to, že žalobca vo svojom vyjadrení potvrdil, že priemerná RPMN nie je v zmluve uvedená v správnej výške. Či už v súlade s priemernou RPMN za 1Q 2017 alebo 4Q 2016. Skutočnosť, že žalobca určil priemernú RPMN na základe vlastného rozhodnutia a na základe vlastného spôsobu výpočtu, nie v zmysle ani v súlade so zákonom, nemôže zhojiť nedostatok zmluvy v časti určenia priemernej RPMN v správnej výške. Žalovaný v 2. rade má ďalej za to, že žalobca nebol oprávnený úver zosplatniť z dôvodu, že žaloba hrubo porušil svoje povinnosti pri skúmaní bonity žalovaných. Žalobca ako veriteľ pred poskytnutím úveru žalovaným neskúmal ich bonitu s odbornou starostlivosťou, kedy vôbec neskúmal u žalovaných náklady na zabezpečenie ich základných životných potrieb. Vzhľadom na uvedené navrhol súdu žalobu zamietnuť.

11. Žalobca zaslal súdu dňa 25.3.2025 písomné podanie v ktorom uviedol, že pri posudzovaní schopnosti žalovaných splácať spotrebiteľský úver nasledovne: čistý príjem žalovaných = + 3 307,27 EUR, priemerný čistý mesačný príjem žalovaného 1/ = 1 734,98 EUR, (Príjem zo závislej činnosti na dobu neurčitú v Nemecku) priemerný čistý mesačný príjem dlžníka = 1 472,29 EUR, (Príjem zo závislej činnosti na dobu neurčitú v Nemecku) 2. celková výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa = - 460,00 EUR, životné minimum na plnoletú osobu = 2 x - 230,00 EUR, 3. 5 % rozdiel medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa = (3 223,80 EUR – 460,00 EUR)*5% = - 138,19 EUR (nad rámec zákona), (pozn. pričom v zmysle Zákona 601/2003 o životnom minime a Opatrenia MPSVaR o úprave súm životného minima boli sumy životného minima na obdobie od 1. júla 2016 vo výške: • 198,09 € mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu • 138,19 € mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu • 90,42 € mesačne, ak ide o zaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa. Z daného vyplýva, že žalobca pristupoval k stanoveniu nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb prísnejšie ako bolo vyžadované odporúčaním NBS. Ďalej výška splátky úveru 315,10 Eur (v zmysle zmluvy o úvere, v žiadosti o úver zo dňa 20.9.2016 pôvodne uvedená vyššia splátka úveru 384,66 Eur peňažné záväzky znižujúce príjem žalovaných = - 174,00 EUR – 335,00 EUR – 292,60 = - 801,60 Zdroj: dopyt do spoločného registra bankových a nebankových informácií SRBI / NRKI a potvrdenie o príjme. Ukazovateľ schopnosti žalovaných splácať úver (bonita): (801,60 EUR + 460,00 EUR + 315,10 EUR + 138,19 EUR) : 3 307,27 EUR = 0,5185 tzn. žalovaní boli v čase posudzovania žiadosti o úver bonitní (hodnota ukazovateľa schopnosti klienta splácať úver neprekročila hodnotu 1). Žalovaní boli z dôvodu preverenia ekonomickej situácie preverený dopytom: a) do spoločného registra bankových a nebankových informácií (SRBI / NRKI) – overenie či za posledných 12 mesiacov mali žalovaní vyhovujúcu platobnú disciplínu – dopytom bolo zistené, že žalovaní mali vyhovujúcu platobnú disciplínu. Žalobca pred poskytnutím úveru požadoval od žalovaných potvrdenie o príjme. Žalovaná 2/ predložila potvrdenie o príjme od zamestnávateľa Iperdi GmbH, ktorý potvrdil čistý príjem zo závislej činnosti za posledné ukončené štyri mesiace bol vo výške 5 889,15 EUR, t.j. priemerný čistý mesačný príjem za sledované obdobie bol 1 472,29 EUR. Žalovaná 2/ predložila aj výplatné pásky za sedem mesiacov, ktoré predchádzali schváleniu úveru ako aj výpis z účtu, z ktorého sú zrejmé príjmy a výdavky. Žalovaný 1/ predložil potvrdenie o príjme od zamestnávateľa Iperdi GmbH, ktorý potvrdil čistý príjem zo závislej činnosti za posledných ukončených sedem mesiacov vo výške 12 260,58 EUR, t.j. priemerný čistý mesačný príjem za sledované obdobie bol 1 734,98 EUR. Žalovaný 1/ predložil aj výplatné pásky za šesť mesiacov, ktoré predchádzali schváleniu úveru ako aj výpis z účtu, z ktorého sú zrejmé príjmy a výdavky. Zároveň zo žiadosti o úver vyplýva, že v čase podania žiadosti boli žalovaní slobodní a nemali nezaopatrené dieťa. Žalobca zohľadnil pri skúmaní bonity aj náklady potrebné na zabezpečenie základných ekonomických životných potrieb rodiny ako je strava, bývanie, hygiena (v žiadosti zohľadnené ako náklady na plnoletú osobu). Po vyhodnotení príjmov a výdavkov a odrátaní splátky žiadaného úveru boli žalovaní v čase poskytnutia úveru vyhodnotení ako dostatočne bonitní, keď im po odrátaní všetkých nákladov požadovaných Národnou bankou Slovenska zostalo ešte cca 1.592,38 EUR na ďalšie iné náklady. Ohľadom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru uviedol, že zákon teda vyžaduje, aby veriteľ dlžníka upozornil, že si uplatňuje právo na zaplatenie celého dlhu (strata výhody splátok). Veriteľ musí uplatnenie svojho práva notifikovať vopred aspoň v 15-dňovej lehote. Po jej uplynutí právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky sa stáva účinným. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje moment začiatku plynutia uvedenej notifikačnej lehoty. V

čase zaslania upozornenia pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti neexistovala ustálená judikatúra ohľadne skutočnosti, že by upozornenie pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti malo nad rámec zákonných ustanovení obsahovať obligatórne splátku, pre ktorú dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Žalobca napriek uvedenému v upozornení pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti uviedol, že sú žalovaní v omeškaní so splácaním splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac jún 2021. Žalobca naďalej zotrváva na svojich vyjadreniach a má za to, že upozornenie pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti bolo urobené v súlade so zákonom. Žalovaní si museli byť vedomí, že svoju pohľadávku nesplácajú riadne a včas a svojím konaním sa cielene snažia oddialiť ich elementárnu povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy a to splatiť medziúver, ktorý im bol zo strany žalobcu riadne poskytnutý a žalovaní finančné prostriedky použili.

12. Žalovaný v 2. rade na vyššie uvedené podanie reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 8.6.2025 v ktorom poukázal na to, že žalobca pri skúmaní pomerov na strane dlžníkov a to pri skúmaní príjmu zo zahraničia, žalobca iba vypočítal výšku životného minima na Slovensku, bez reálneho zhodnotenia nákladov dlžníkov v zahraničí. Úver je z tohto dôvodu potrebný považovať za bezúročný a bezpoplatkov.

13. Žalovaná v 1. rade písomným podaním doručeným súdu dňa 8.6.2025 ohľadom skúmania bonity uviedla, že postup žalobcu bez zisťovania konkrétnych pomerov nepovažuje za dostatočný a vykonaný s odbornou starostlivosťou. Suma vo výške životného minima nebola schopná pokryť náklady na zabezpečenie životných potrieb ani jedného z dlžníkov. Navrhla žalobu zamietnuť, keďže v čase rozhodovania súdu nie je žiadna splátka istiny splatná, a teda žalovaní nie sú s jej úhradou ešte v omeškaní a na úroky žalobca nemá nárok z dôvodu bezúročnosti.

14. Súd vykonal vo veci dokazovanie a bol zistený tento skutkový stav:

15. Žalobca ako veriteľ a žalovaná v 1. rade ako dlžník a žalovaný v 2. rade ako spoluručiteľ uzavreli medzi sebou dňa 11.4.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 4558957 301 (ďalej len „zmluva“, č.l. 10), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej v 1. rade účelový spotrebiteľský úver (tzv. medziúver na preklenutie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru) s nasledovnou špecifikáciou: výška úveru: 45 000,00 EUR, ročná úroková sadzba: 5,99 %, počet splátok: 257, celková výška mesačnej splátky: 315,10 EUR (z toho splátka úrokov z medziúveru: 224,63 EUR, mesačný poplatok za rizikové životné poistenie: 22,50 EUR a splátka istiny tvoriaca zároveň vklad na účet existujúcej zmluvy o stavebnom sporení: 67,97 EUR – body 5.2 a 5.3 zmluvy), ďalšie splátky splatné do 15. dňa každého mesiaca (bod 5.6 zmluvy), celková čiastka medziúveru, ktorú má dlžník zaplatiť: 114 224,66 EUR. Medziúver bol poskytnutý na účel „stavebné úpravy, modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich (bod 3.1 zmluvy).

16. Z upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 3.6.2021 (č.l.33) bolo zistené, že žalobca vyzval žalovanú v 1. rade na zaplatenie sumy 1577,52 €. V prípade, že do dňa 15.6.2021, nespĺní vyššie uvedené požiadavky, bude jej zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti s vyčíslením celkovej dlžnej sumy asi 43172,66 €. K tomuto upozorneniu bola priložená doručienka pre žalovanú, ktorú prevzala dňa 8.6.2021.

17. Z upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 3.6.2021 (č.l.34) bolo zistené, že žalobca vyzval žalovaného v 2. rade na zaplatenie sumy 1577,52 €. V prípade, že do dňa 15.6.2021, nespĺní vyššie uvedené požiadavky, bude mu zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti s vyčíslením celkovej dlžnej sumy asi 43172,66 €. K tomuto upozorneniu bola priložená doručienka pre žalovaného, ktorý ju neprevzal v odbernej lehote.

18. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 25.8.2021 (č.l.35) bolo zistené, že žalobca oznámil žalovanej v 1. rade, že je povinná vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva ku dňu 25.8.2021, v sume 43.877,09 €. Je tu tiež uvedené, že v zmysle zmluvy o úvere a všeobecných podmienok, je žalobca oprávnený jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a požiadať o splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru. Z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, bol niekoľkokrát písomne upozornený a vyzvaný k pravidelnému splácaniu úveru, žalovaná, v 1. rade napriek tomu, že porušila dohodnuté povinnosti a je v omeškaní

s platením splátok úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, boli naplnené skutočnosti v zmysle zmluvy o úvere, resp. VPSS na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. K tomuto vyhláseniu je pripojená doručka pre žalovanú, ktorá ju neprevzala v odbernej lehote.

19. Podaním z 25.8.2021 (č.l. 37) oznámil žalobca žalovanému v 2. rade, že došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru s upozornením, že ak dlžník celý dlh v stanovenej lehote neuhradí, pristúpi žalobca k vymáhaniu svojej pohľadávky aj voči nemu ako ručiteľovi, ak nesplatí pohľadávku v primeranej lehote po uplynutí doby poskytnutej dlžníkovi na plnenie. K tomuto vyhláseniu je pripojená doručka pre žalovaného v 2. rade, ktorý ju neprevzal v odbernej lehote.

20. Z predžalobnej výzvy na zaplatenie dlhu zo dňa 1.6.2023 bolo zistené, že žalobca vyzval žalovanú v 1. rade na zaplatenie dlžnej sumy 52165,58 €, pričom dal jej možnosť, aby požiadala písomne o splátkový kalendár. V prípade, že tak neurobí, podá žalobca žalobu na súd. K tejto výzve je pripojená doručka pre žalovanú v 1. rade, ktorá ju neprevzala v odbernej lehote.

21. Z predžalobnej výzvy na zaplatenie dlhu zo dňa 1.6.2023 bolo zistené, že žalobca vyzval žalovaného v 2. rade na zaplatenie dlžnej sumy 52165,58 €, pričom dal jej možnosť, aby požiadala písomne o splátkový kalendár. V prípade, že tak neurobí, podá žalobca žalobu na súd. K tejto výzve je pripojená doručka pre žalovaného v 2. rade, ktorý ju neprevzal v odbernej lehote.

22. Po vykonaní dokazovaní súd vec právne posúdil takto:

23. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, stavebným sporením sa rozumie

a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov,

b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1.

24. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (aj iba ako „ZoSÚ“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

26. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

27. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

28. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

29. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

30. Podľa § 37 ods. 1 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj iba ako „Občiansky zákonník“), právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

31. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

33. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu mimoriadneho zosplatenia úveru, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

35. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu mimoriadneho zosplatenia úveru, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej

splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

37. V predmetnej veci nebolo sporné, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou v 1 .rade ako dlžníkom a žalovaným v 2 .rade ako ručiteľom došlo k uzatvoreniu zmluvy, ktorý zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľsko právnym, teda že uvedená zmluva spĺňa predpoklady pre jej zadefinovanie ako spotrebiteľskej zmluvy a to jednak v zmysle zákonných definícií jednak § 53 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a jednak aj v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, platného a účinného v čase dojednaní predmetnej zmluvy. Nebolo preukázané, že by sa zmluva mala subsumovať pod niektoré z ustanovení § 1 ods. 3 ZoSÚ, kde navyše samotné zmluvné strany si v článku XI bod 11.1 zmluvy vymedzili, že na ich právnych vzťah sa majú aplikovať aj ustanovenia ZoSÚ. Vzťah založený touto zmluvou preto bolo potrebné hodnotiť cez príslušnú právnu úpravu prijatú na ochranu spotrebiteľa.

38. V prvom rade súd konštatuje neplatnosť okamžitého zosplatnenia zostatku úveru s príslušenstvom, resp. mimoriadnej splatnosti zostatku úveru s príslušenstvom z 25.8.2021, pretože toto zosplatnenie nespĺňa kritériá § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

39. Povinnosťou žalovanej v 1. rade bolo splácať úver riadne a včas, za podmienok splácania upravených v zmluve, pričom amortizačná tabuľka tvorí prílohu zmluvy. V konaní nebolo sporným, že žalovaná v 1. rade platobnú disciplínu nedodržala, pričom konkrétny spôsob splácania (realizovania vkladov) vyplýva zo žalobcom predloženého výpisu z účtu medziúveru. Súčasťou zmluvy bolo dojednanie možnosti žalobcu ako veriteľa v danom prípade (konkrétne v prípade omeškania dlžníka s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti. Z upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 3.6.2021 vyplýva, že žalobca upozornil žalovaných v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na to, že ku dňu spisania výzvy sú v omeškani so splácaním splátok úrokov z medziúveru v celkovej výške 1577,52 EUR. Žalobca zároveň žalovaných upozornil, že ak nedôjde k úhrade do 15.6.2021, veriteľ vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 25.8.2021 vyplýva, že žalobca z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas a trvajúcim omeškaním s platením úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, vyhlásil ku dňu 25.8.2021 mimoriadnu splatnosť úveru a žalovaných vyzval na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva.

40. V zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ v spotrebiteľských veciach žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka). Z druhej vety citovaného ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky; zároveň tak môže urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením omeškanej splátky. Tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne; v prípade, že veriteľ toto právo do splatnosti najbližšej splátky nevyužije, jeho právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru pre tú ktorú splátku zaniká. Veriteľovi však nič nebráni v tom, aby v prípade dlžníkovho nesplácania ďalších splátok vyhlásil predčasnú splatnosť úveru pre niektorú ďalšiu splátku, ak splní podmienky predpokladané ustanovením § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka.

41. Čo sa podmienok platnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru týka, súd poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako najvyššej súdnej autority. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. 01. 2024 ustálil, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“. Obdobne z rozhodnutia najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 06. 06. 2024 vyplýva, že ; „V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný

úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh.....Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premičacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplacením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený....“ S uvedenými závermi sa konajúci súd plne stotožňuje.

42. V konaní nebolo sporné, že žalobca listinou zo dňa 3.6.2021 vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1577,52 EUR, ktorá predstavovala dlžné splátky úrokov z medziúveru a zároveň žalovanú v 1. rade ako dlžníka a žalovaného v 2. rade ako spoludlžníka upozornil na možnosť zosplatnenia úveru. V predmetnej listine však absentuje konkretizácia splátky, pre ktorú veriteľ zamýšľa úver zosplatniť. Listom zo dňa 25.8.2021 žalobca ako veriteľ oznámil žalovaným, že úver k danému dňu predčasne zosplatnil a oznámil im aj výšku dlžnej sumy ku dňu zosplatnenia. Rovnako ako v listine zo dňa 3.6.2021, aj v predmetnom oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru absentuje uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ k zosplatneniu úveru pristúpil.

43. Hoci ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka neustanovujú ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatnil, nemožno neprihliadnuť na všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch; právny úkon musí byť určitý, inak je neplatný.

44. Mimoriadne zosplatnenie úveru prináša pre strany úverového vzťahu vážne následky. V jeho dôsledku si veriteľ môže voči dlžníkovi uplatniť nárok na zaplatenie celej nesplatennej sumy úveru vrátane príslušenstva a dlžník prichádza o možnosť plnenia záväzku v splátkach.

45. So zosplatnením je však spojená aj otázka uplatniteľnosti pohľadávky na súde a tomu zodpovedajúce prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré môžu strany sporu v konaní pred súdom využiť; ide napríklad o námietku premičania, či tvrdenie, že pre splátku, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru neboli splnené zákonom predpokladané podmienky. Výzva predpokladaná ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a splatnosť tohto úkonu. Identifikácia splátky vo výzve umožní spotrebiteľovi dozvedieť sa o hroziacom následku spočívajúcom vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, a tento následok odvrátiť. Uvedenie konkrétnej splátky je rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie iba výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údaju nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je objektívne vopred možné určiť, kedy si dodávateľ môže uplatniť svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Navyše je potrebné poukázať na to, že veriteľovi v spotrebiteľských sporoch vzniká právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru iba v prípade, ak je dlžník v omeškaní s niektorou splátkou aspoň tri mesiace a súčasne upozorní dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Táto 15-dňová lehota musí uplynúť do splatnosti splátky, ktorá sa stane najskôr splatnou po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá zakladá právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru založené omeškaním s úhradou splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní aspoň tri mesiace, potom môže veriteľ uplatniť výlučne do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, inak právo na zosplatnenie na základe splátky, ktorá zakladá právo na zosplatnenie zaniká. Z uvedeného možno potom vyvodiť, že aj z právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka by malo byť zrejme naplnenie podmienok podľa tohto ustanovenia a súčasne ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko v opačnom prípade nemôže objektívne zakladať vedomosť dlžníka o dôvodnosti zosplatnenia a reálnej možnosti odvrátenia tohto hroziaceho následku, ale stáva sa iba formálnym upozornením nenapíňajúcim účel predmetného ustanovenia.

46. Špecifikácia splátky, pre ktorú veriteľ mieni pristúpiť k zosplatneniu úveru už vo výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, resp. v oznámení o mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje spotrebiteľovi právnu istotu, keďže v prípade uplatnenia práva na súde neumožňuje veriteľovi dotvárať skutkový stav spôsobom, aby bolo možné následne polemizovať, pre ktorú splátku veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru. Bez uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ dlh mienil zosplatiť nie je výzva na zaplatenie dostatočne určitá, a teda dostatočne určitým nie je ani právny úkon, ktorým veriteľ realizoval predčasne zosplatnenie úveru.

47. Na základe uvedeného súd považoval mimoriadne zosplatnenie úveru za neplatné. V súvislosti s námietkou žalobcu, že v čase pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti neexistovala ustálená judikatúra ohľadne skutočnosti, že by upozornenie pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti malo nad rámec zákonných ustanovení obsahovať obligatórne splátku, pre ktorú dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/198/2017 z 19. marca 2018, na ktorý vo svojej rozhodovacej činnosti odkazuje aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp.zn. II. ÚS 171/2024-19 zo dňa 3. apríla 2024. Najvyšší súd SR v uvedenom rozhodnutí uviedol, že „nový (judikatúrou nanovo, prípadne inak formulovaný) právny názor sa aplikuje aj do minulosti (retrospektívne). Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza. Pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu, iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti. Súd, ktorý rozhoduje po zmene judikatúry, nemôže vedome aplikovať nesprávny, judikatúrou už prekonaný názor. Nový právny názor je vzhľadom na to potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Tým sa prípustné retrospektívne pôsobenie zmeny judikatúry líši od neprípustného retroaktívneho pôsobenia právnych noriem“.

48. Vychádzajúc z neplatnosti okamžitého zosplatnenia tak zostáva v platnosti pôvodná zmluva o medziúvere. U tejto zmluvy, ale súd konštatuje bezpoplatkovosť a bezúročnosť, a to aj z dôvodu, že žalobca si účtoval osobitne poplatok za spracovanie úveru v sume 540,00 eur, čo vyplýva z výpisu z medziúveru, ktorý žalobca doložil do spisu.

49. Z vykonaného dokazovania aj zo samotného tvrdenia žalobcu je zrejmé, že reálne žalovanej v 1. rade ako dlžníkovi bol poskytnutá len suma úveru vo výške 44460 eur. Uvedená peňažná suma mala byť podľa názoru súdu uvedená ako celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru. Poplatok za spracovanie medziúveru už z logiky veci nie je plnením veriteľa dlžníkovi, ale plnením dlžníka veriteľovi, preto podľa názoru súdu nemožno ho poňať do údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Sú to náklady spojené s poskytnutím úveru, mali byť preto zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Akékoľvek obchádzanie kogentnej zákonnej definície spotrebiteľského úveru a nákladov spojených so spotrebiteľským úverom nie je možné hodnotiť inak než obchádzanie zákona. K tomu podporne pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.03.2017 sp.zn. 20Co/126/2016, kde bol riešený obdobný prípad so záverom, že ide o obchádzanie zákona. Súd v tejto súvislosti, pokiaľ ide o právne posúdenie klamlivého konania vo vzťahu k výške úveru, cene služby a k spôsobu jej výpočtu poukazuje tiež napr. na Rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Sžo/19/2012.

50. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 4/2022 bol pod číslom R 49 publikovaný judikát so záverom, cit. „Celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru.“ Jednalo sa o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo vzťahu k banke (rozsudok zo dňa 30.06.2022 sp.zn. 9Cdo 287/2021) v ktorom najvyšší súd okrem iného jasne uviedol, že cit“ Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy... Navyše v dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru nemôže byť správne vypočítaná ani výška RPMN, pretože dôsledkom neoprávneného zahrnutia poplatku za poskytnutie úveru, ktorý predstavuje celkový náklad úveru pre spotrebiteľa, do celkovej výšky úveru, bude podhodnotenie RPMN, keďže výpočet RPMN je závislý od výšky poskytnutého úveru.... Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj ten následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie, tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa

tým výška hlavného predmetu zmluvy. Za tohto stavu bol preto správny záver súdov nižších inštancií, že úverová zmluva neobsahuje správne údaje v zmysle § 9 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa a rovnako správne uplatnili aj sankciu za porušenie tejto povinnosti v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona.“

51. Keďže v prejednávanej veci ide o absolútne rovnaký prípad poskytnutia úveru veriteľom, tu žalobcom z ktorého bol inkasovaný poplatok za poskytnutie úveru, ako posudzoval najvyšší súd, súd plne odkazuje na uvedené závery. Pre úplnosť treba uviesť, že z hľadiska posúdenia, či je v zmluve správne vyjadrená a uvedená zákonná náležitosť - celková výška a konkrétna mena spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie je úplne irelevantné, či poplatok za poskytnutie úveru má oporu v zmluve, či bol odsúhlasený, či týka sa hlavného predmetu plnenia a podobne. Súd nijako nespochybňuje ani to, že za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa (§ 499 Obchodného zákonníka). Problém nie je v samotnom dojednaní poplatku ani v jeho výške. Problémom v danom prípade je, ako to uviedol aj najvyšší súd to, že poplatok za spracovanie úveru patrí medzi náklady úveru, v žiadnom prípade preto nemôže byť poňatý do samotnej výšky úveru a ak sa tak stalo a ak ako výška úveru je v zmluve uvedená suma 45.000 eur hoci v skutočnosti spotrebiteľ dostáva od veriteľa reálne len 44.460 eur, potom je v zmluve údaj o výške úveru uvedený nesprávne, čo samo o sebe má za následok, že jedná sa bez ďalšieho o bezúročný a bezpoplatkový úver, keďže pre taký záver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch postačuje absencia aj len jednej zo zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom aj nesprávne alebo zavádzajúce uvedenie niektorej z tých náležitostí, absencia ktorej spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, má rovnaké následky ako keby tento údaj nebol uvedený vôbec. Súd dáva v tejto súvislosti žalobcovi do pozornosti aj jeho samého sa týkajúce rozhodnutie Krajského súdu v Prešove (uznesenie sp.zn. 12Co/118/2019) kde takýto postup dojednávania daného poplatku bol vyhodnotený ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve.

52. Údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru uvedený v zmluve (45.000 eur) tak súd nepovažuje za správny, čo v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je samostatným (tu prvým) dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

53. Vo vzťahu k uvedenému súd poukazuje aj na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14 (Radlinger a Radlingerová/FINWAY, a.s.), ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.

54. Aj legálna definícia pojmu celková výška spotrebiteľského úveru obsiahnutá v § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch uvádza, že sa ňou na účely tohto zákona rozumie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

55. V kontexte už uvedeného je zrejmé, že v tu prejednávanom spore celková suma, ktorú žalovaná v 1. rade a spoludlžník reálne dostali k dispozícii od žalobcu, a teda celková výška úveru činila v skutočnosti len 44.460 eur (výška medziúveru 40 500 Eur poskytnutá dňa 13.4.2017 a výška medziúveru 4500 Eur poskytnutá dňa 28.6.2018) a nie sumu 45.000 eur uvedenú v zmluve (min. na troch miestach v zmluve o úvere – č.l. 10-11). A nakoľko je vylúčené do celkovej výšky úveru započítať sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené, pričom v danom prípade suma 540 eur titulom poplatku za spracovanie medziúveru nesporne takou sumou je a táto nebola spotrebiteľovi reálne vyplatená, už len táto skutočnosť je dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže pre takýto záver stačí, že chýba, resp. je uvedená nesprávne čo i len jedna z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

56. Podľa názoru súdu už na prvý pohľad je zrejmé a logické, že do celkovej výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru nemožno započítať plnenia, ktoré nie sú skutočným plnením veriteľa dlžníkovi ale majú byť v skutočnosti plnením dlžníka veriteľovi a teda sú nákladmi úveru. Patria teda do odplaty za úver, preto nemožno ich uvádzať v rámci výšky poskytnutého úveru. Potvrďuje to aj znenie § 9 ods. 14 Zákona o spotrebiteľských úveroch podľa ktorého akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa

súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vybrané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty podľa osobitných predpisov. Každé plnenie vybrané veriteľom alebo treťou osobou v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere je veriteľ povinný bezodkladne evidovať podľa osobitného predpisu; na tento účel sa veriteľ nemôže dovoliavať skutočnosti, že plnenie prijala tretia osoba.

57. Krajský súd v Prešove už pred viac ako desiatimi rokmi, v rozsudku z 21. novembra 2012, sp. zn. 18Co 109/2011 formuloval názor, s ktorým sa súd prvej inštancie stotožňuje a v zmysle ktorého je neprijateľný taký postup pri uzatvorení úverovej zmluvy a také jej ustanovenie, ktoré veriteľovi umožňuje inkasovať prvú splátku a poplatok už pri poskytnutí úveru. V zmysle predmetného rozsudku, cit. „je poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru... Takéto úverovanie odporuje aj spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške a úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov.“

58. Aj v tu súdnej veci pritom zo žaloby vyplýva, že žalobca úrok od žalovaných žiada zo sumy 45.000 eur, hoci poskytol im reálne len sumu 44.460 eur, teda účtuje si úrok aj z poplatku za poskytnutie úveru, teda zo sumy, ktorú žalovanej v 1. rade ani spolu dlžníkovi k využitiu nikdy neposkytol.

59. Náležitosťou zmluvy, ktorej nedodržanie zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru je navyše v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona aj uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

60. S poukazom na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že v prípade vyššie popísaných nedostatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovanou ide o vážne nedostatky ktoré mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške záväzku. Súdny dvor v uvedenom rozhodnutí pritom vyslovil, že Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. V tomto prípade nedostatky zmluvy (nesprávne uvedenie celkovej výšky úveru) sú také závažné, že bezosporu mohli ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa o uzavretí zmluvy a predstavu o výške záväzku.

61. O tom, že ide o kľúčové údaje svedčí koniec koncov aj to, že aj po novele zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenej zákonom č.279/2017 Z.z. ktorá zohľadňuje závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./Klára Bíróová, a ktorá v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to práve za účelom zabezpečenia súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES") ostáva správne uvedenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podmienkou vzniku nároku veriteľa na úroky a poplatky. Aj po tejto novele sa totiž za bezúročný a bez poplatkov bude považovať úver, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a ak tam nie je uvedená celková výška spotrebiteľského úveru.

62. Prípady, kedy súčasťou istiny úveru sú aj náklady spojené s poskytnutím úveru judikatúra (viď napr. vyššie uvedené uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. sp.zn. 20Co/126/2016) už vo viacerých prípadoch kvalifikovala ako nekalú obchodnú praktiku zdôrazňujúc následne ten aspekt, že výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a o takýto prípad ide aj vtedy, ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

63. Pre úplnosť súd dodáva, že k rovnakému záveru (o bezúročnosti a bezpoplatkovosti) dospel aj na základe záveru, že pri poskytnutí úveru žalovaným žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ.

64. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaných žalobca nemal takmer žiadne údaje preukazujúce skutočnú výšku výdavkov žalovaných, nebolo preto preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

65. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn.33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalobcov iba na podklade informácií poskytnutých žalobcami v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23.09. 2020).

66. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

67. Žalobca síce preukázal, že prihliadal na príjem žalovanej (aj spoludlžníka), ktorý(é) mal aj preukázané a že vykonal lustráciu v úverovom registri, avšak na druhej strane vôbec neskúmal žiadne ďalšie výdavky žalovanej a spoludlžníka. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovaných, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO pri uzatváraní zmluvy. Žalobca mal k dispozícii výpisy z účtu žalovanej v 1. rade, ale nepoužil ich na posudzovanie výdavkov, čo žalobca v konaní ani netvrdil. Výdavky je potrebné posúdiť komplexne, nestačí len posúdenie výdavkov na splácanie existujúcich dlhov, ale je potrebné prihliadať aj na výdavky spojené so zabezpečením bývania, domácnosti, dopravy, či na výdavky vynakladané na paušálne využívané služby ako je napr. mobilný telefón a podobne. Žalobcom uvádzaný postup preto nezodpovedal odbornej starostlivosti, keď poskytol úver žalovaným na tak dlhé obdobie bez toho, aby sa komplexne zaujímal o ich výdavky. Žalobca tiež nedostatočne, bez náležitej odbornej starostlivosti vyhodnotil informácie vyplývajúce z vykonanej úverovej lustrácie. Ide o informácie o odmietnutí úveru spoludlžníkovi (žiadosť o spotrebný úver zo dňa 20.10.2016 u spoludlžníka).

68. Súd tak nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaných, teda kde títo bývali, či vlastnili nehnuteľnosť alebo či bývali v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzali a taktiež nepreukázali ani iné doklady, resp. zistenia o ich výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovaných, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021). Žalobca opak v konaní nepreukázal.

69. Žalobca vôbec neskúmal skutočné výdavky žalovaných, a to predložením prislúchajúcich listín. Zo žiadneho údaja nie sú zrejmé ani ďalšie rodinné pomery žalovaných a s tým súvisiace výdavky. Napriek týmto (nedostatočným) údajom žalobca poskytol žalovaným úver.

70. Náklady na bývanie a ďalšie nevyhnutné výdavky a ani úverové zaťaženie žalovaní preukázateľne neskúmal, preto uvedené minimálne nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd má za to, že žalobca ako dodávateľ neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovaných pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy.

71. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalobcov, samo o sebe taktiež nie je možné považovať za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

72. Porovnanie príjmov a výdavkov žalovaných nevyplývalo zo žiadneho z predložených dôkazov žalobcom .

73. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovaných, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

74. Povinnosť súdu ex offio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

75. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, keď úver bol poskytnutý spotrebiteľom bez náležitého posúdenia bonity, úver sa považuje s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov.

76. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaných požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver (mediúver) je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žalobca nemohol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca teda môže požadovať od žalovaných iba zaplatenie splátok istiny ku dňu vyhláseniu rozsudku. Ako vyplýva z predloženej amortizačnej tabuľky ku dňu vyhláseniu rozsudku bola splatná istina vo výške 0,- eur. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Pre úplnosť súd uvádza, že žalobcovi nemohol priznať ani jednotlivé splátky splatné do rozhodnutia súdu, a to s poukazom na zásadu viazanosti súdu žalobným petitom (§ 216 CSP), v zmysle ktorej súd nemôže prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú. Súd je povinný rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než vymedzenom v žalobnom návrhu. V danom prípade žalobca v žalobe po skutkovej stránke jasne uviedol, že došlo k zosplateniu poskytnutého úveru a v uvedenom smere produkoval k svojim tvrdeniam aj dôkazy (v súvislosti s uvedeným súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12. 02. 2024 v skutkovo obdobnej veci).

77. O trovách strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní mali v konaní plný úspech, a preto im súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Existencia

dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania nebola žalobcom tvrdená a v zmysle § 257 CSP ani zo spisu nevyplývala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu (Okresný súd Michalovce) na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch jeho vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods.1 CSP)

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
  - b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
  - c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
  - d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
- (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou. (§ 371 a § 372 CSP)